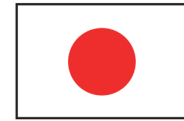
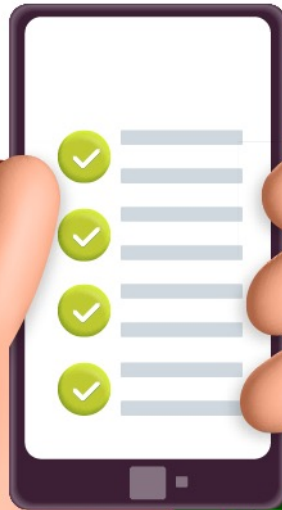




ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ



From
the People of Japan



БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

Серпень 2025 | #23

опитування 13-19 серпня 2025



«Гаряча» тема місяця —

**Чи готовий ваш бізнес інвестувати та
розвиватися без страхування воєнних ризиків?**

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є
прогнозами та оцінками Торгово-промислової палати України.

Випуск #23 | СЕРПЕНЬ 2025

- У серпні 2025 року загальний індекс Барометру бізнесу продемонстрував зростання до позначки **-9,5^{↑+2,9}** пунктів, залишаючись у зоні негативних очікувань.
- Лише у секторі будівництва зафіксовано позитивні очікування бізнесу, які разом з тим мають тенденцію до послаблення (**2,2_{↓-4,5}**). Негативні настрої переважають у трьох інших секторах: виробництві (**-8,4^{↑+7,9}**), послугах (**-3,7^{↑+3,0}**) і торгівлі (**-20,2_{↓-4,7}**).
- Незалежно від розміру бізнесу у всіх категоріях домінують негативні очікування, хоча динаміка переважно позитивна. Послаблення песимістичних настроїв спостерігається серед мікро (**-11,0^{↑+2,0}**), малих (**-7,5^{↑+5,5}**) та середніх (**-11,1^{↑+2,6}**) підприємств. Лише великі підприємства демонструють негативну динаміку (**-5,3_{↓-3,2}**).
- Очікування експортерів залишаються несуттєво більш песимістичними, ніж у бізнесу загалом (**-10,2^{↑+4,3}**).
- Результати опитування щодо готовності бізнесу інвестувати та розвиватися без страхування воєнних ризиків свідчать, що половина підприємців «скоріше не готова» (26%) або «не готова» (24%) до цього. Лише 6% відповіли, що вони готові до подальшого розвитку без страхового покриття. Ще 26% вважають, що «скоріше так», але з обмеженням масштабів інвестицій. Майже п'ята частина респондентів (19%) мала труднощі з однозначною відповіддю.

Значення Барометру бізнесу 0 пунктів вказує на відсутність змін в очікуваннях. Вище 0 – бізнес очікує покращення економічних тенденцій у порівнянні з попереднім місяцем; нижче 0 – вказує на негативні очікування щодо змін порівняно з попереднім місяцем.

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

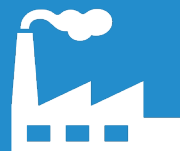


БАРОМЕТР БІЗНЕСУ	2024				2025							
	Вер	Жов	Лист	Груд	Січ	Лют	Бер	Квіт	Трав	Черв	Лип	Серп
ЗАГАЛЬНИЙ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ВИРОБНИЦТВО	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ПОСЛУГИ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ТОРГІВЛЯ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
БУДІВНИЦТВО	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
МІКРОПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
МАЛІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
СЕРЕДНІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ВЕЛИКІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ЕКСПОРТЕРИ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

- значення індексу становить понад 10 пунктів
- значення індексу становить від -10 до 10 пунктів
- значення індексу становить менше -10 пунктів

-9,5 ↑ +2,9

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ



ВИРОБНИЦТВО

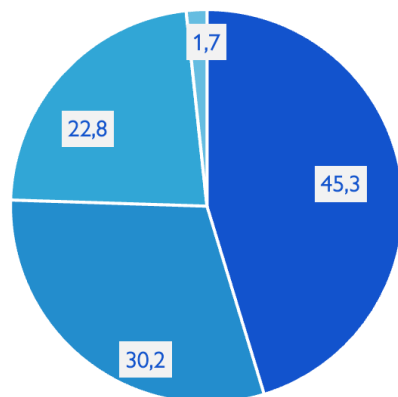
-8,4 ↑ +7,9



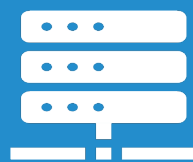
БУДІВНИЦТВО

2,2 ↓ -4,5

Розподіл респондентів за секторами, у %



- Виробництво
- Послуги
- Торгівля
- Будівництво



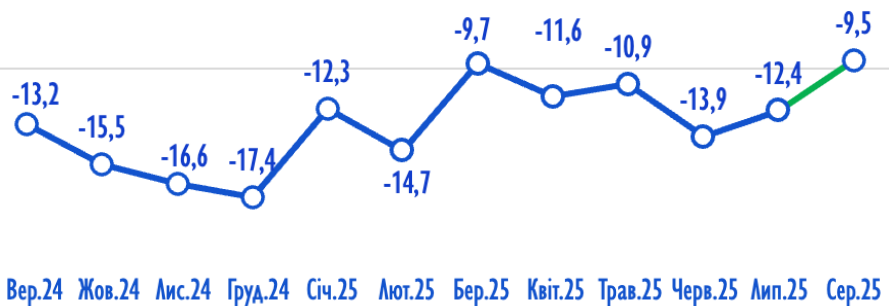
ПОСЛУГИ

-3,7 ↑ +3,0

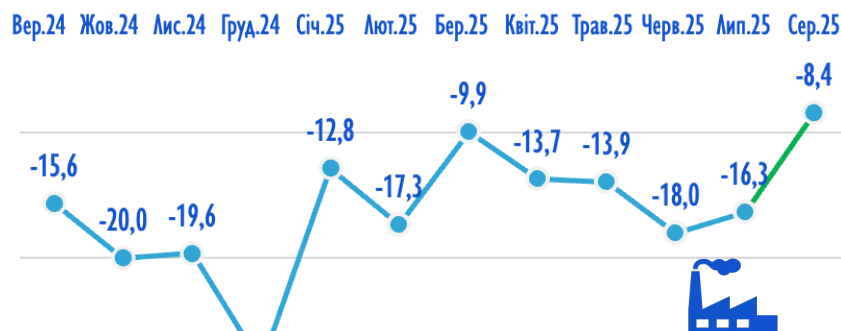


ТОРГІВЛЯ

-20,2 ↓ -4,7

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ**-9,5** ↑+2,9

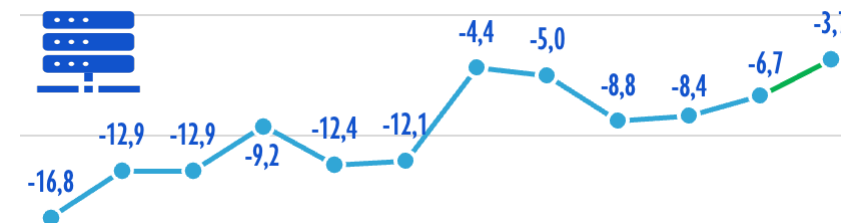
ВИРОБНИЦТВО

-8,4 ↑+7,9

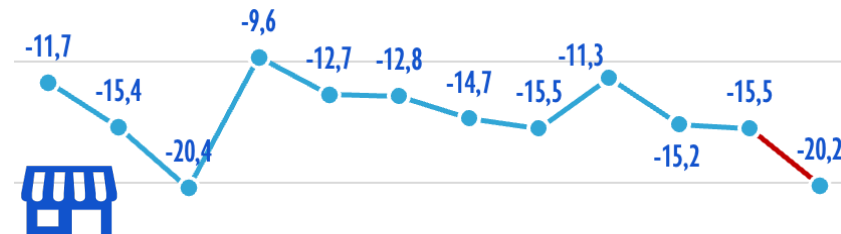
БУДІВНИЦТВО

2,2 ↓-4,5

ПОСЛУГИ

-3,7 ↑+3,0

ТОРГІВЛЯ

-20,2 ↓-4,7

Індекси Барометру бізнесу за показниками
у серпні 2025 року в порівнянні з липнем 2025 року



У серпні 2025 року загальний індекс Барометру бізнесу продемонстрував зростання на 2,9 пункти до позначки -9,5.

Позитивні очікування бізнесу переважають негативні щодо зменшення обсягів невиконаних замовлень (15,5↑+8,3), обсягів наданих послуг чи виконаних робіт (1,9↑+6,0) та потенціалу збільшення цін на власні послуги чи товари (12,3↓-8,0). При цьому в двох перших випадках динаміка позитивна, в останньому – негативна.

Інші показники знаходяться в зоні негативних очікувань та мають різноспрямовану динаміку.

Послаблюються песимістичні прогнози щодо загальної чисельності працівників (-8,4↑+2,1) та зростання закупівельних цін і цін підрядників (-46,0↑+0,9), тоді як посилюються щодо зменшення обсягів нових замовлень (-10,5↓-2,8) та експорту товарів та послуг (-10,8↓-5,3).

Традиційно найбільш проблемною сферою для бізнесу залишається зростання закупівельних цін та цін підрядників (-46,0↑+0,9).

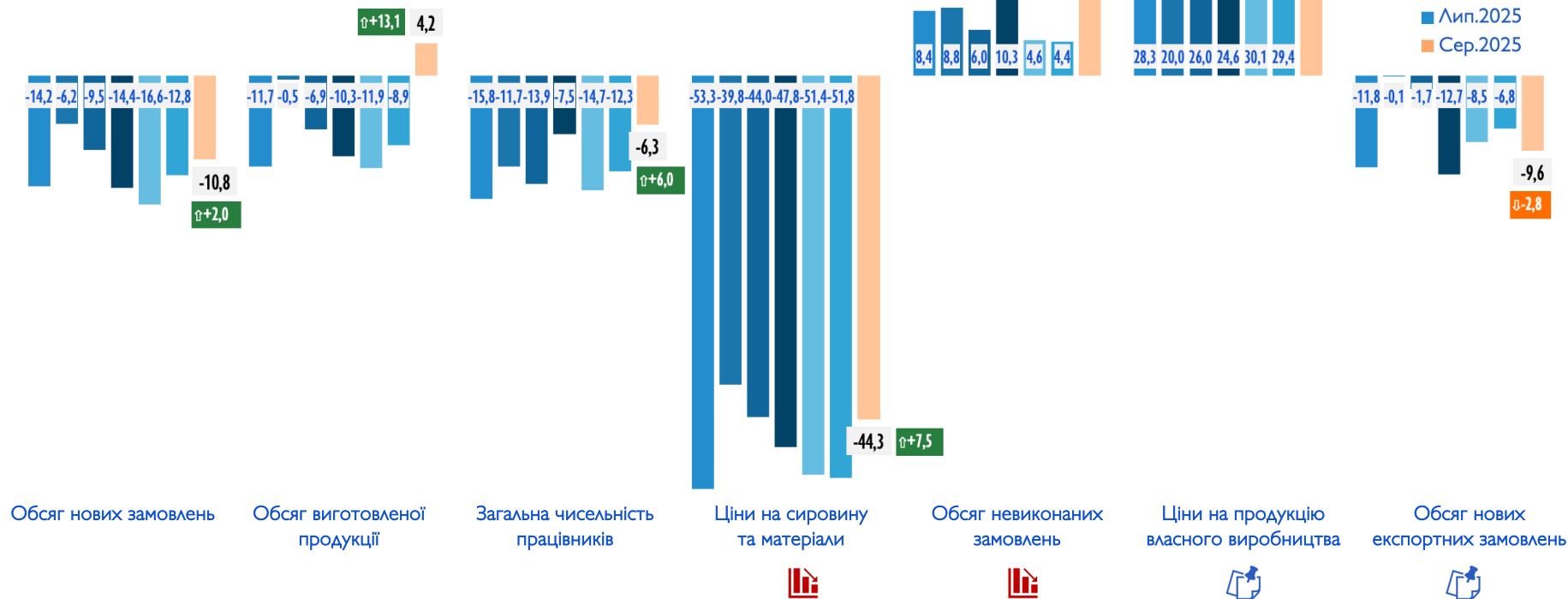


Показники-дестимулятори, при розрахунку індексів Барометру бізнесу розглядаються в протилежному значенні

Показники надають додатковий погляд на умови ринку. При розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

-8,4 $\uparrow$ +7,9 ВИРОБНИЦТВО

Очікування бізнесу сектору виробництва у серпні 2025 року в порівнянні з липнем 2025 року



У серпні 2025 року сектор виробництва демонструє помітне послаблення негативних прогнозів (-8,4 $\uparrow$ +7,9).

Позитивні очікування бізнесу домінують над негативними щодо збільшення обсягів виготовленої продукції (4,2 $\uparrow$ +13,1) та зменшення обсягів невиконаних замовлень (15,2 $\uparrow$ +10,8) з позитивною динамікою, а також можливостей подальшого збільшення цін на продукцію власного виробництва (23,7 $\downarrow$ -5,7).

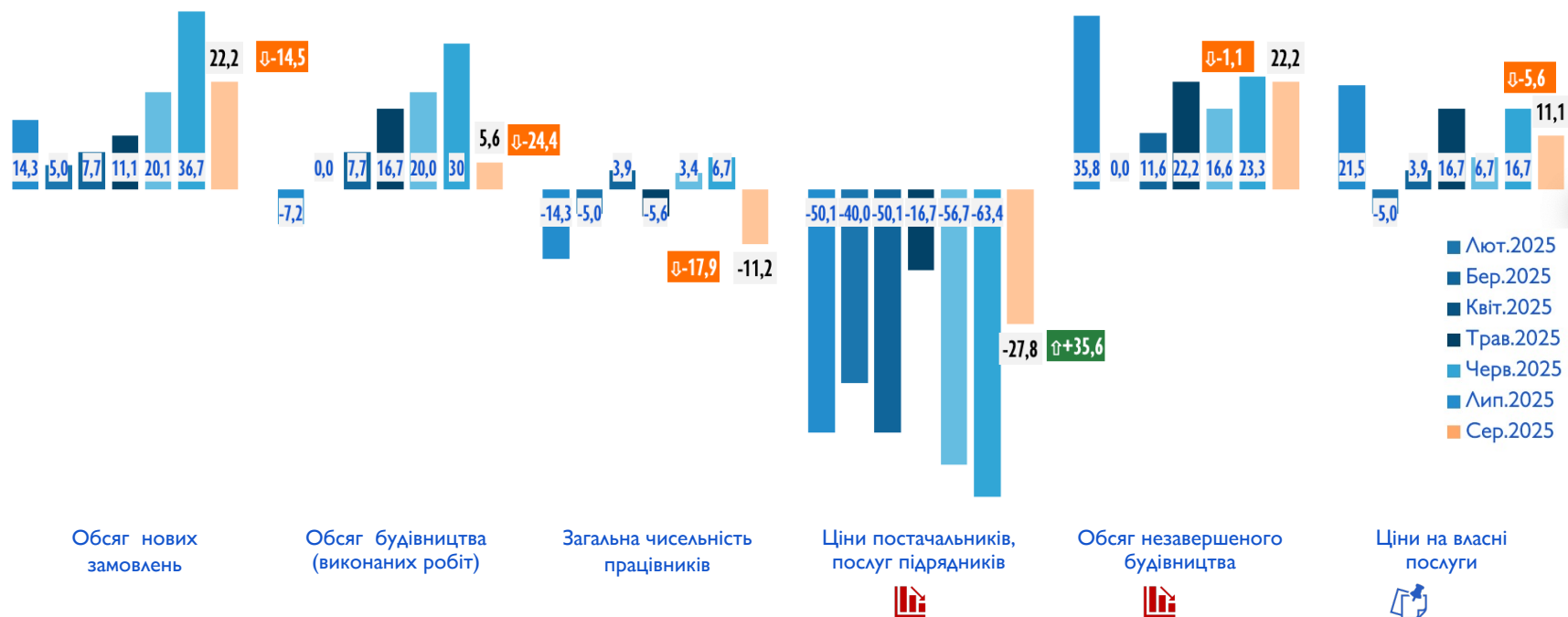
Всі інші показники знаходяться в зоні негативних очікувань та переважно мають тенденцію до послаблення. Так представниками сектору виробництва прогнозується зменшення обсягів нових замовлень (-10,8 $\uparrow$ +2,0), загальної чисельності працівників (-6,3 $\uparrow$ +6,0) та обсягів нових експортних замовлень (-9,6 $\downarrow$ -2,8).

Незважаючи на позитивну динаміку, традиційно найбільш проблемною сферою для бізнесу залишається зростання закупівельних цін на сировину та матеріали (-44,3 $\uparrow$ +7,5).

2,2 БУДІВНИЦТВО

↓-4,5

Очікування бізнесу сектору будівництва
у серпні 2025 року в порівнянні з липнем 2025 року

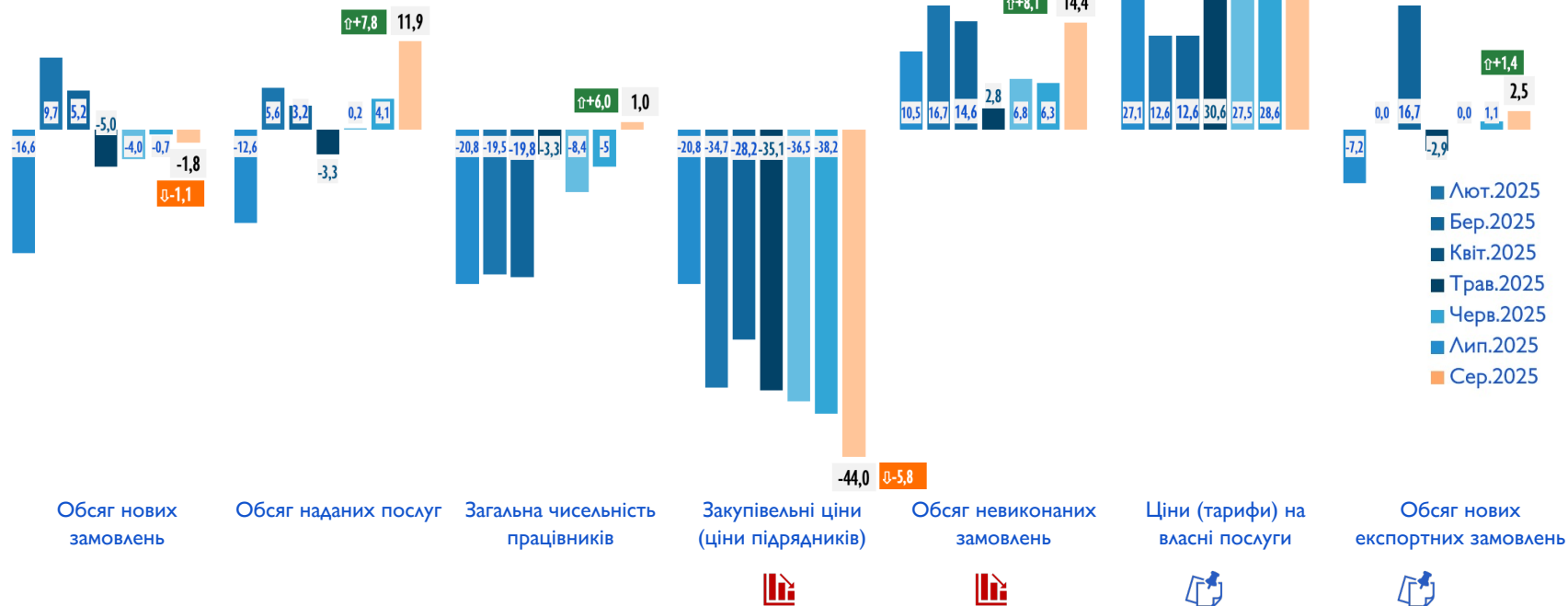


У серпні 2025 року сектор будівництва має дещо менш позитивний погляд у майбутнє, ніж минулого місяця (2,2↓-4,5).

При цьому більшість показників знаходяться у зоні позитивних очікувань, хоча динаміка негативна. Прогнозується, що збільшуватимуться обсяги нових замовлень (22,2↓-14,5), обсяги будівництва чи виконаних робіт (5,6↓-24,4) та ціни на власні послуги (11,1↓-5,6). Одночасно скоротяться обсяги незавершеного будівництва (22,2↓-1,1).

Песимістичні очікування стосуються скорочення загальної чисельності персоналу (-11,2↓-17,9) та подальше зростання цін постачальників або послуг підрядників (-27,8↑+35,6), незважаючи на відсутню позитивну динаміку.

Очікування бізнесу сектору послуг у серпні 2025 року в порівнянні з липнем 2025 року



У серпні 2025 року підприємства сектору послуг демонструють помітне послаблення помірних негативних прогнозів (-3,7↑+3,0).

Позитивні очікування домінують щодо збільшення обсягів наданих послуг (11,9↑+7,8) та загальної чисельності працівників (1,0↑+6,0), а також скорочення обсягів невиконаних замовлень (14,4↑+8,1). Найбільший оптимізм бізнесу відчувається відносно можливості подальшого збільшення цін або тарифів на власні послуги (28,9↑+0,3).

Разом з тим, прогнозується несуттєве зменшення обсягів нових замовлень (-1,8↓-1,1) на тлі подальшого зростання закупівельних цін (-44,0↓-5,8).

Обсяг нових експортних замовлень очікується незначно більше рівня минулого місяця (2,5↑+1,4).

#23

Серпень 2025

-20,2 ↓ -4,7 ТОРГІВЛЯ

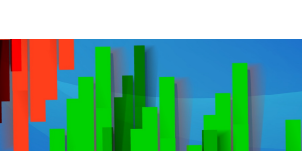
Очікування бізнесу сектору торгівлі
у серпні 2025 року в порівнянні з липнем 2025 року



Індекс Барометру бізнесу сектору торгівлі у серпні 2025 року продемонстрував помітне посилення негативних настроїв (-20,2↓-4,7).

Позитивна динаміка, яка посилює оптимістичні очікування, спостерігається лише відносно зменшення запасів чи залишків товарів для продажу (17,0↑+1,1).

На тлі негативної динаміки песимістичні настрої відчутно переважають щодо зменшення обсягів закупівлі товарів для продажу (-23,3↓-9,5), товарообігу (-16,5↓-4,2), загальної чисельності працівників (-24,6↓-5,8) та обсягів продажів іноземним покупцям (-22,8↓-15). Також очікується зменшення торговельної маржі (-32,2↓-7,0). Найбільш проблемним питанням залишається подальше зростання закупівельних цін або цін постачальників (-53,4↓-4,9).



-9,5 ↑+2,9

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

МІКРО
підприємства
(0-9 осіб)

-11,0 ↑+2,0

МАЛІ
підприємства
(від 10 до 50 осіб)

-7,5 ↑+5,5



ЕКСПОРТЕРИ

-10,2 ↑+4,3

СЕРЕДНІ
підприємства
(від 50 до 250 осіб)

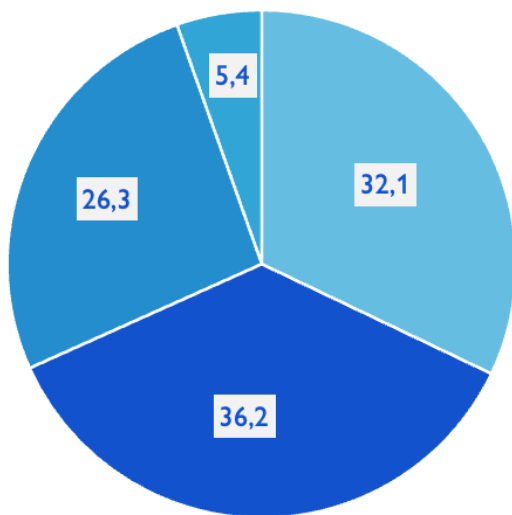
-11,1 ↑+2,6

ВЕЛИКІ
підприємства
(250+ осіб)

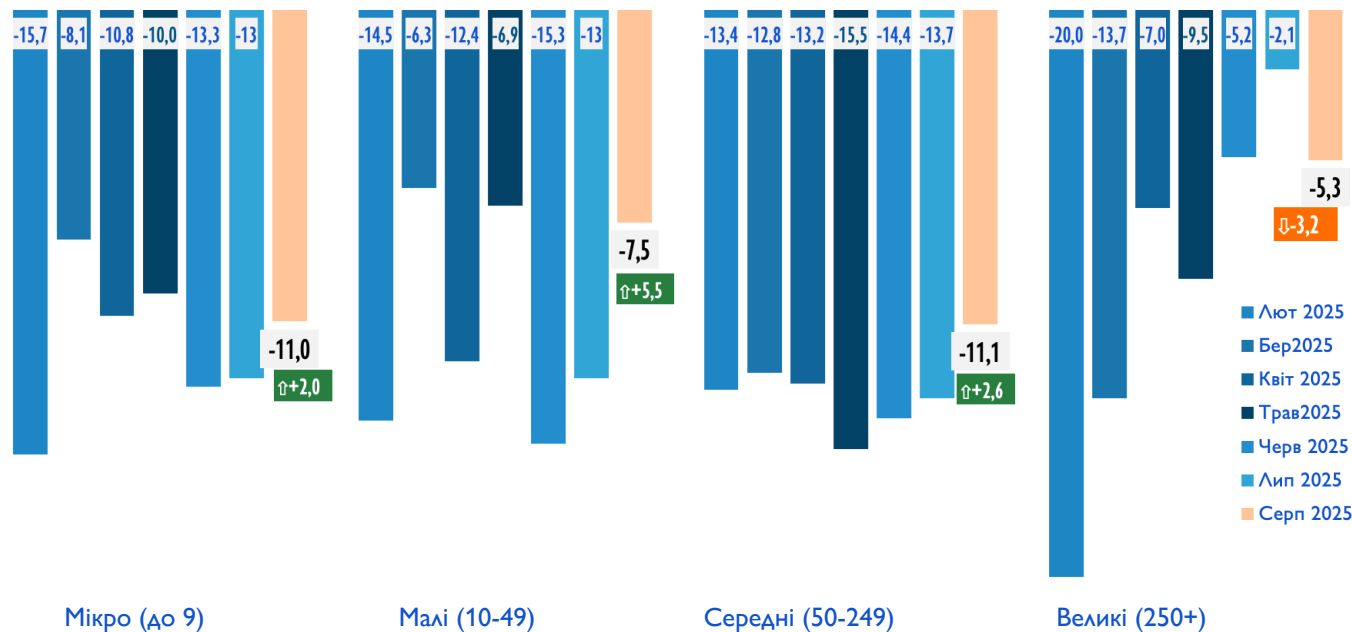
-5,3 ↓-3,2

Очікування підприємств та підприємців залежно від розміру бізнесу (підприємств) у серпні 2025 року в порівнянні з липнем 2025 року

Розподіл підприємств - респондентів за розміром компанії, у відсотках



■ Мікро ■ Малі ■ Середні ■ Великі



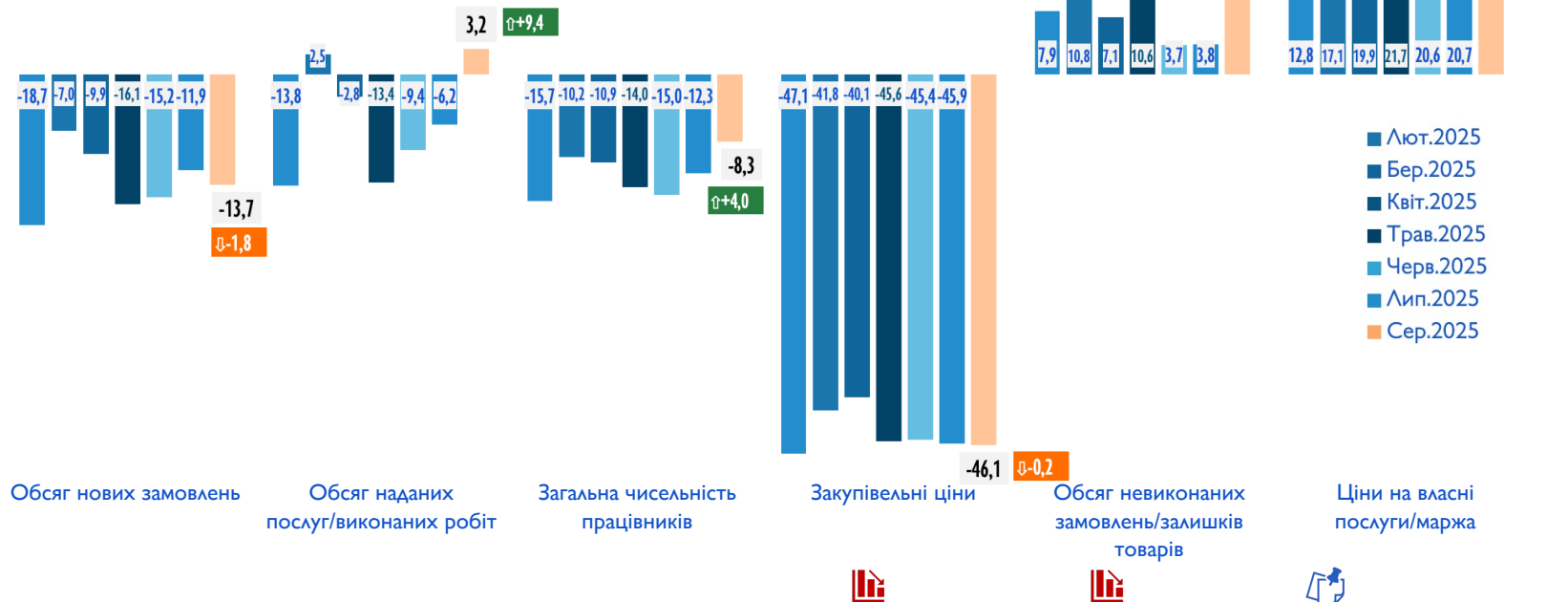
У серпні 2025 року, як і раніше, домінують негативні очікування незалежно від розміру бізнесу.

Послаблення песимістичних настроїв спостерігається серед мікро (-11,0↑+2,0), малих (-7,5↑+5,5), та середніх (-11,1↑+2,6) підприємств.

Лише великі підприємства демонструють негативну динаміку (-5,3↓-3,2).

Очікування експортерів усіх секторів у серпні 2025 року в порівнянні з липнем 2025 року

Надає додаткову оцінку умов ринку, в Барометрі бізнесу не враховується



У серпні 2025 року експортери продемонстрували помітне послаблення негативних очікувань (-10,2↑+4,3).

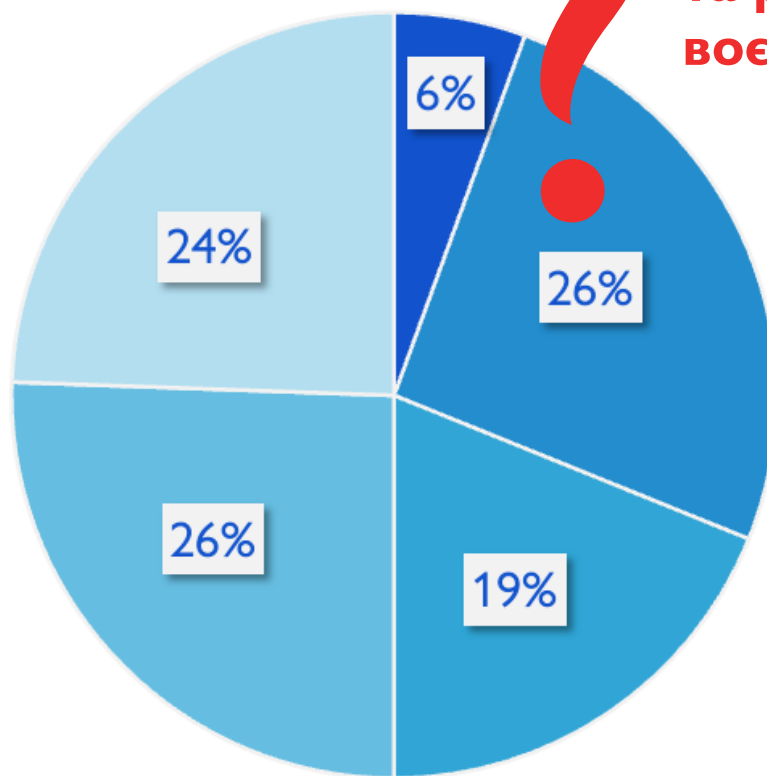
Позитивним є зменшення обсягів невиконаних замовлень серед експортерів (14↑+10,2) на тлі невичерпаного потенціалу зростання цін на власні послуги (11,9↓-8,8), а також збільшення обсягів наданих послуг (3,2↑+9,4).

Інші показники знаходяться у зоні домінування негативних прогнозів. Так передбачається зменшення обсягів нових замовлень (-13,7↓-1,8), скорочення загальної чисельності працівників (-8,3↑+4,0) та зростання закупівельних цін (-46,1↓-0,2).

Окремо варто звернути увагу, що очікування експортерів залишаються дещо більш песимістичними, ніж загалом у вітчизняній бізнес-спільноті.

«Гаряча» тема місяця —

Чи готовий ваш бізнес інвестувати та розвиватися без страхування воєнних ризиків?



- Так, готовий без страхового покриття
- Скоріше так, але з обмеженням масштабів інвестицій
- Важко сказати — залежить від рівня ризиків і ситуації
- Скоріше ні — ризики занадто високі без страхування
- Ні, не готовий — потрібні інструменти страхування

АКТУАЛЬНА
ПРОБЛЕМА

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ДЛЯ БІЗНЕСУ

ДЛЯ ВЛАДИ

1

Страхування воєнних ризиків

- Моніторинг наявних програм страхування воєнних ризиків, які надають вітчизняні страхові компанії, для визначення економічної доцільності їх придбання
- Участь у публічному обговоренні Проекту Закону про систему страхування воєнних ризиків

- Доопрацювання Проекту Закону про систему страхування воєнних ризиків з урахуванням позиції бізнесу

2

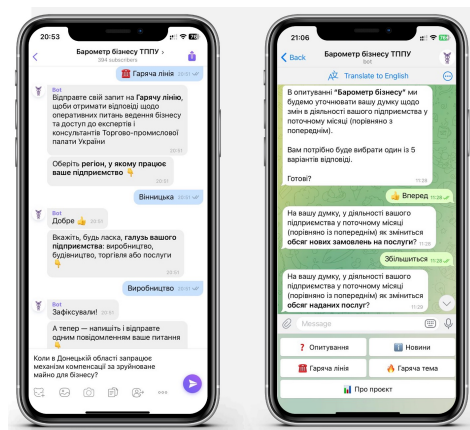
Зростання закупівельних цін
або цін підрядників

- Моніторинг цін та диверсифікація постачальників
- Запровадження тендерних процедур та аукціонів
- Укладення договорів з фіксованою ціною
- Оптимізація запасів
- Хеджування через використання таких інструментів як ф'ючерси та опціони
- Вертикальна інтеграція для забезпечення контролю поставки сировини та матеріалів
- Аналіз альтернативних продуктів, матеріалів або технологій для заміни дорожчих ресурсів
- Для імпортерів актуальним є аналіз доцільності інвестицій в локальне виробництво з метою зменшення залежності від імпорту та коливань валютних курсів

- Збереження зваженої грошово-кредитної політики НБУ
- Розширення цільового кредитування вітчизняних виробників
- Забезпечення достатнього рівня залучення зовнішнього фінансування
- Аналіз можливості та доцільності залучення економічних мігрантів у необхідній кількості та необхідної якості для економіки

ЧАТ-БОТИ в VIBER та TELEGRAM

- Щомісячне регулярне опитування
- «Гостре» питання місяця
- «Гаряча» лінія системи ТПП в Україні



Барометр бізнесу від Торгово-промислової палати України – це бачення підприємств та підприємців, які є членами та партнерами Торгово-промислової палати України. Він відображає очікування змін у настроях бізнес-середовища в наступному місяці порівняно з попереднім.

Базується на опитуванні, яке враховує стан показників («підіндексів») діяльності респондентів 4-х секторів (виробництво, будівництво, торгівля, послуги). Барометр бізнесу адаптований до потреб членів та партнерів Торгово-промислової палати України. Особливістю Барометру бізнесу є включення спеціалізованих галузевих питань та аналіз стану експорту, що надає додатковий погляд на умови ринку.

Питання щодо:

- обсягу нових замовлень/закупівлі товару;
- обсягів виробництва/товарообігу;
- загальної чисельності працівників;
- закупівельних цін/ цін підрядників;
- обсягів невиконаних замовлень/ залишків товарів;
- цін на продукцію власного виробництва/ торговельної маржі*;
- експорту*.

* - додаткові питання, при розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

Барометр бізнесу розраховується за наступною методикою :

$$ББ = P1 * 1 + P2 * 0,5 + P3 * 0 + P4 * (-0,5) + P5 * (-1)$$

де:

- P1 = % відповідей, які повідомляють про безумовне покращення
- P2 = % відповідей, які повідомляють про умовне покращення
- P3 = % відповідей, які повідомляють про відсутність змін
- P4 = % відповідей, які повідомляють про умовне погіршення
- P5 = % відповідей, які повідомляють про безумовне погіршення

- Значення **вище 0** означає зростання або розширення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **менше 0** означає скорочення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **0** вказує на те, що немає змін у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.

Увага! Значення показників «Закупівельні ціни» та «Обсяг невиконаних замовлень/ залишків товарів» є дестимуляторами і при розрахунку розглядаються в протилежному значенні.

Для розрахунку індикатору Барометр бізнесу застосовується 5 вимірів, відповіді за якими підсумовуються:

- зменшиться
- скоріше зменшиться
- без змін
- скоріше збільшиться
- збільшиться